

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17627
Tarih : 28.04.2026

10/4116

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van-Hakkari yolu her yıl milyonlarca yurttaşın kullandığı, İran ve Irak'a geçişin olduğu, diğer çevre il ve bölgelerden gelen yüz binlerin geçtiği bir güzergahtır. Tünel, geçit ve yeterli altyapı çalışmaları durumunda 1-2 saat arasında olması gereken Van-Hakkari karayolu ulaşımı mevcut koşullarda 2-3 saati bulabilmektedir. Yıllardır çeşitli nedenlerle bu güzergahtaki yollarda giderilemeyen alt yapı eksiklikleri nedeniyle dönem dönem ağır trafik kazaları ve her yıl onlarca ölümlü-yaralanmalı vaka yaşanmaktadır. Her yıl nisan ayı döneminde yaşanan yağışların bu yıl bu güzergah üzerinde heyelana yol açtığı, heyelan akıntılarının yolu kapattığı ve birçok yerde yetersiz altyapı nedeniyle yolun çöktüğü, araç geçişlerinin imkansız veya çok riskli hale geldiği kamuoyuna yansımış ve iki kent arasındaki trafik akışı tamamen durmuştur. Zorunlu bazı durumlarda (Hastane, tedavi vb.) halkın Şırnak üzerinden Van'a gelmeye çalıştığı ve bu yolculuk süresinin bazen 9-10 saate ulaştığı ifade edilmektedir. Van-Hakkari güzergahında yurttaşların can güvenliğini ve güvenlik ulaşım hakkını sağlamak, seyahat özgürlüğünü korumak ve kapsamlı bir ulaşım planı çıkarıp uygulamak amacıyla mevcut durum analizi ve gerekli önlemlerin alınması, kurumsal sorumluluklarının belirlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

ÖZGÜR BARTİN
Hakkari Milletvekili

GEREKÇE

Hakkâri ile Van arasındaki tek ana ulaşım hattı olan karayolu, son günlerde meydana gelen heyelanlar ve altyapı yetersizlikleri nedeniyle tamamen ulaşımına kapanmıştır. Söz konusu yolun kapanması, yalnızca bir ulaşım sorunu değil; bölge halkının yaşamını doğrudan etkileyen yapısal bir ihmal ve kamu yönetimi krizidir.

Basına yansıyan bilgilere göre, özellikle Akçalı mevkiinde meydana gelen heyelanlar sonrası yol tamamen trafiğe kapatılmış, ulaşım kesintiye uğramış ve kent adeta izole edilmiştir. Bu süreçten önce de yolun sık sık açılıp kapatıldığı, uzun araç kuyruklarının oluştuğu ve yurttaşların ciddi mağduriyet yaşadığı ifade edilmektedir. Daha da çarpıcı olan ise, bu durumun öngörülemez bir “doğal afet” değil, yıllardır bilinen risklerin görmezden gelinmesinin sonucu olmasıdır. Nitekim aynı bölgede daha önce de heyelanlar yaşandığı, zeminde ciddi zayıflamalar olduğu ve gerekli önlemlerin alınmadığı anlaşılmaktadır. Bölge halkı ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, yalnızca bir yolun kapanmasının dahi günlerce kenti dış dünyadan kopardığını belirterek, alternatif yol yapılmamasını ve gerekli yatırımların gerçekleştirilmemesini açık bir yönetim zafiyeti olarak değerlendirmektedir.

“Tek bir toprak kaymasıyla günlerce ulaşımın kesilmesi” durumu, bölgenin nasıl ihmal edildiğini gözler önüne sermektedir. Öte yandan, yetkili kurumlar tarafından yapılan açıklamalarda yolun güvenlik gerekçesiyle kapatıldığı belirtilmekte, ancak sorunun kökenine dair herhangi bir hesap verilebilirlik ortaya konulmamaktadır.

Yolun ne zaman açılacağına ilişkin net bir takvimin dahi paylaşılmaması, kamu yönetimindeki belirsizliği ve plansızlığı derinleştirmektedir. Bu tablo, yalnızca bir altyapı eksikliğine değil; aynı zamanda bölgeye yönelik uzun yıllardır süregelen eşitsiz yatırım politikalarına, denetimsiz projelere ve kamu kaynaklarının önceliklendirilmesindeki sorunlara işaret etmektedir. Ülkenin diğer bölgelerinde benzer coğrafi koşulları aşmak amacıyla çok sayıda tünel ve geçit ile ulaşım sorunu çözümlü yollar güvenli hale getirilirken Van- Hakkari, Van-Şırnak hattı yıllardır ihmal edilmektedir.

Van-Hakkari yolunda heyelan bölgesinde zarar gören tesisler ve çöken yol yapısı, planlama ve denetim süreçlerindeki ciddi eksiklikleri açığa çıkarmaktadır. Söz konusu yollarda sürekli ihaleler yapılması, yapım işlerine devam edilmesine rağmen güvenli ulaşım hakkının sağlanamaması yolsuzluk riskine de işaret etmekte ve inceleme/araştırmayı gerekli kılmaktadır. Sonuç olarak; Hakkâri–Van karayolunda yaşanan bu kriz, doğal bir olayın ötesinde, kamusal sorumluluğun yerine getirilmemesinin somut bir örneğidir. Ulaşımın kesintiye uğraması, sağlık hizmetlerine erişimden ticari faaliyetlere kadar birçok alanda ciddi hak ihlallerine yol açmaktadır.

Bu nedenle;

- Yolun sürekli olarak heyelan riski taşımaya rağmen neden kalıcı önlemler alınmadığı,
- Alternatif ve güvenli ulaşım yollarının neden yıllardır hayata geçirilmediği,
- Bölgede yürütülen altyapı ve çevre projelerinin bilimsel kriterlere uygun olup olmadığı,

- Kamu kaynaklarının hangi önceliklerle kullanıldığı ve denetim süreçlerinin nasıl işletildiği, yolsuzluk önleme mekanizmalarının işletilip işletilmediği,
- Yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için hangi acil, orta ve uzun vadeli planların bulunduğu hususlarının tüm yönleriyle araştırılması gerekmektedir. Belirtilen gerekçeler doğrultusunda, Hakkâri–Van karayolunda yaşanan ulaşım krizinin tüm boyutlarıyla araştırılması, sorumluların tespiti ve kalıcı çözümlerin geliştirilmesi amacıyla Meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ONUZ DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	